

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : 00២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
ដាក់ទៅ : អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយការិ.សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត **សាធារណៈ/Public**
រឺ អង្គជំនុំជម្រះ:
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:
ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:
ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:
ហត្ថលេខា:

**ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅលើខ្លឹមសារច្បាប់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ទាក់ទងនឹង “ អង្គហេតុដែលមិនដឹងស្រាប់តទៅ ”**

អ្នកដាក់ឯកសារ: សហព្រះរាជអាជ្ញា: លោកស្រី ជា លាង លោក Andrew CAYLEY	អ្នកទទួលឯកសារ: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង: ចៅក្រម និល ណុន, ប្រធាន ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT ចៅក្រម យ៉ា សុខន ចៅក្រមJean-Marc LAVERGNE ចៅក្រម ធួ មណី	ចម្លងជូន: ជនជាប់ចោទ: នួន ជា អៀង សារី អៀង ធីរិទ្ធ ខៀវ សំផន មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ: លោក សុន អរុណ លោក Michiel PESTMAN លោក Victor Koppe
--	---	---

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

លោក អាង ឧត្តម
 លោក Michael G.KARNAVAS
 លោក ផាត់ ពៅស៊ាង
 កញ្ញា Diana ELLIS QC
 លោក សរ សុវាណ
 លោក Jacques VERGÈS
 លោក Phillipe GRECIANO

I. សេចក្តីផ្តើម

១. អនុលោមតាម ដីកាបង្គាប់ឱ្យត្រៀមរៀបចំសវនាការរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១^១ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមផ្តល់យោបល់ជូនអង្គជំនុំជម្រះថា សហព្រះរាជអាជ្ញា គ្មានលទ្ធភាពដើម្បីឈានដល់ការឯកភាពលើបញ្ជីរួមនៃអង្គហេតុដែលមិនជំទាស់តវ៉ាជាមួយមេធាវី ការពារក្តីទេ។ ដីកាបង្គាប់តម្រូវឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញា និងក្រុមមេធាវីការពារក្តីនីមួយៗដាក់បញ្ជី រួមនៃអង្គហេតុដែលគ្មានការជំទាស់តវ៉ា អនុលោមតាមវិធាន៨០(៣)(ង) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងសម្រាប់ អ.វ.ត.ក មិនឱ្យហួសពីថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១^២ ។

២. ដើម្បីជួយឱ្យសម្រេចបាននូវការព្រមព្រៀងគ្នា នៅថ្ងៃទី១០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១ សហព្រះរាជអាជ្ញា បានធ្វើការអញ្ជើញមួយតាមអ៊ីម៉ែល ក្នុងទម្រង់ជាអនុស្សរណៈ ដែលនៅក្នុងនេះក៏បានគូសបង្ហាញ ពីគម្រោងរួមដែលអាចនឹងត្រូវកត់ត្រាទុកចំពោះអង្គហេតុទាំងឡាយដែលពុំមានការជំទាស់តវ៉ា (សូមអាន ឧបសម្ព័ន្ធ ១)។ ជំពូក១ និងជំពូក៤ នៃដីកាដោះស្រាយត្រូវបានភ្ជាប់ទៅជាមួយនឹង អ៊ីម៉ែលនេះ ក្នុងទម្រង់ជា OCR ដើម្បីអាចបញ្ជាក់បង្ហាញជាអេឡិចត្រូនិចចំពោះអង្គហេតុ ឬផ្នែក ណាដែលគ្មានការជំទាស់តវ៉ា (សូមអាន ឧបសម្ព័ន្ធ ២)^៣។ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីនីមួយៗត្រូវបាន ស្នើឱ្យធ្វើត្រឡប់មកឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាវិញ ជាច្បាប់អេឡិចត្រូនិច ចំពោះអង្គហេតុណាមួយ ដែលគ្មានការជំទាស់តវ៉ា ដើម្បីអាចឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាដាក់ចម្លើយតបរួមមួយបាន។ សម្រាប់ មូលហេតុផ្សេងៗដែលបានផ្តល់ដោយក្រុមមេធាវីការពារក្តីនីមួយៗនៅក្នុងអង្គពេលនៃការដាក់ ចម្លើយតបនេះ គឺពុំបានទទួលការព្រមព្រៀងគ្នាអំពីអង្គហេតុដែលគ្មានការជំទាស់តវ៉ាទេ។ មូល ហេតុដែលបានផ្តល់ជូនមានដូចខាងក្រោម៖

១) មេធាវីការពារក្តី អៀង ធីរិទ្ធ បានឆ្លើយតបតាមអ៊ីម៉ែលនៅថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១ ដោយបានថ្លែងថាមិនអាចទទួលបាននូវការណែនាំពីកូនក្តីរបស់ខ្លួនទេនៅពេលនេះ។

¹ ឯកសារលេខ E9, “ ដីកាបង្គាប់ឱ្យភាគីដាក់សម្ភារៈដើម្បីរៀបចំសវនាការ ”, ១៧ មករា ២០១១, ERN 00635754-5759។
² ដីកាបង្គាប់ឱ្យត្រៀមរៀបចំសវនាការ, កថាខ័ណ្ឌទី៩។
³ ឯកសារ D427 “ ដីកាដោះស្រាយ ” ចុះថ្ងៃទី១៥ កញ្ញា ២០១០, ERN00604508-5246, ទំព័រ១៣-៣២៣ និង៣៩០-៣៩៦។

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

២) មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានឆ្លើយតបតាមរយៈការដាក់ឯកសារនៅតុលាការនៅថ្ងៃទី ២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១ ដោយបានថ្លែងថា^៤:

“លោក ខៀវ សំផន ត្រូវបានសន្មតថា គ្មានទោស^៥។ បន្ទុកភស្តុតាងនៃទណ្ឌភាពរបស់ ជនជាប់ចោទត្រូវធ្លាក់ទៅលើសហព្រះរាជអាជ្ញា^៦។ ទោះជាលោក ខៀវ សំផន មិនទទួល ស្គាល់អំពើណាមួយដែលមានចែងក្នុងដីកាដោះស្រាយ ដែលដាក់ពិន្ទុទៅលើរូបលោក ក៏ដោយ ក៏លោកនៅតែយល់ព្រមរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងដំណើរការស្វែងរកយុត្តិធម៌ ដោយបកស្រាយនូវគំនិតផ្ទាល់របស់លោកទៅលើអំពើទាំងនោះ នៅក្នុងដំណើរការកាត់ សេចក្តីក្នុងគោលបំណងស្វែងរកការពិតនិងប្រវត្តិសាស្ត្រ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ សហគមន៍អន្តរជាតិ និងប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា” ។

៣) មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី បានឆ្លើយតបតាមលិខិត នៅថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១ ដោយបានថ្លែងថាពួកខ្លួនបានភ្ជាប់ដីកាដោះស្រាយជាទម្រង់ PDF ដោយមានដាក់ពណ៌ បៃតងលើផ្នែកដែលលោកអៀង សារី មិនជំទាស់ជាមួយនឹងការអធិប្បាយ ដើម្បីបញ្ជាក់ អោយកាន់តែច្បាស់ថា តើហេតុអ្វីផ្នែកនៅក្នុងការកំណត់ទោសមិនត្រូវបានយល់ស្របតាម ជាកន្លែងដែលតម្រូវអោយមានការផ្លាស់ប្តូរ រឺក៏មានភាពមិនស្របគ្នានៅក្នុងការបកប្រែ។ Annex3 រួមមានលិខិតភ្ជាប់ និងជាផ្នែកអំពីអង្គហេតុជាក់ស្តែងទាំងឡាយនៃដីកាដោះស្រាយដែលបានដាក់ពណ៌ ដោយក្រុមការពារ លោកអៀង សារី។

៤) មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានឆ្លើយតបតាមរយៈការដាក់ឯកសារនៅតុលាការនៅថ្ងៃនេះ ដោយបានថ្លែងថា ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានជំរាបមកការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាថា នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះនៃដំណើរការនីតិវិធី ក្រុមមេធាវីការពារក្តីមិនអាចឈានដល់នូវ ការព្រមព្រៀងមួយជាមួយនឹងការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹង “អង្គហេតុ”ណា

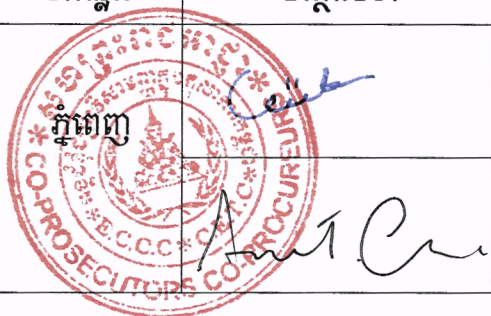
⁴ ឯកសារលេខ E9/17, “ Faits non Litigieux ” ២៣ មីនា ២០១១, ERN 00655808-5809។
⁵ មាត្រា៣១នៃច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ មាត្រា១៣.១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង។ មាត្រា៣៥នៃច្បាប់អ.វ.ត.ក។ វិធាន២១.១.យ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។
⁶ វិធាន៨៧.១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

មួយ ដែលត្រូវបានលើកឡើងចោទប្រកាន់ជាក់លាក់នៅក្នុងដីកាដោះស្រាយបាន នោះទេ។⁷

៥) សហព្រះរាជអាជ្ញា បញ្ជាក់អះអាងថា ខ្លួននឹងបន្តធ្វើសហប្រតិបត្តិការ និងស្វែងរកនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីក្រុមមេធាវីការពារក្តីនានាជាទៀងទាត់ ដើម្បីឱ្យបានសម្រេចនូវការឯកភាពគ្នាមួយនៅលើអង្គហេតុ ឬពីបញ្ហាភស្តុតាងណាមួយក៏ដោយ ដែលអាចធ្វើទៅបាន។ បើសិនជាបាន ឈានទៅដល់ការឯកភាពគ្នាហើយនោះ ខ្លួននឹងជូនដំណឹងដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងជាបន្ទាន់ភ្លាម⁸។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១	លោក យ៉ែត ចរិយា សហព្រះរាជអាជ្ញា	ភ្នំពេញ	
	លោក Andrew CAYLEY សហព្រះរាជអាជ្ញា		

⁷ ឯកសារលេខ E9/19 “សារណាបធមទាក់ទងនឹងអង្គហេតុដែលមិនជំទាស់តវ៉ា” ចុះថ្ងៃ ២៥ មីនា ២០១១ ERN00656168-6170។ ក្រុមមេធាវីការពារ នួន ជា បានអះអាងបន្ថែមក្នុងចំណោមនោះថា “នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ កំពុងទទួលបានការណែនាំបន្ថែមពីនួន ជា ទាក់ទងនឹងអង្គហេតុមួយចំនួនដែលគាត់អាចនឹងមិនជំទាស់នៅក្នុងសវនាការ”នៅក្នុងថាខណ្ឌទី ៥។

⁸ ដីកាបង្គាប់ដើម្បីរៀបចំសវនាការ, កថាខណ្ឌទី ១។